

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSİYALAR VAZIRLIGI

Ro'yxatga olindi
№M00-27
2023-yil

“SOTSILOGIYA”

yo'nalishi bo'yicha oliy ta'lif muassasalari pedagog kadrlarini
qayta tayyorlash va malakasini oshirish kursining o'quv dasturi

Toshkent – 2023

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

OLIY TA'LIM TIZIMI PEDAGOG VA RAHBAR KADRLARINI QAYTA
TAYYORLASH VA ULARNING MALAKASINI OSHIRISHNI TASHKIL
ETISH BOSH ILMUY — METODIK MARKAZI

O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI HUZURIDAGI PEDAGOG
KADRLARNI QAYTA TAYYORLASH VA ULARNING MALAKASINI
OSHIRISH TARMOQ (MINTAQAVIY) MARKAZI

*Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursining o'quv dasturi Oliy, o'rta maxsus va
professional ta'limga yo'naliishlari bo'yicha o'quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini
Muvofiglashtiruvchi kengashining
2023-yil 11.08. dagi 4 -sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.*

Tuzuvchilar: "Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyatning
ma'naviy usoslarini" moduli: yu.f.b., PhD F.B.Murzinov.
"Oliy ta'limning normativ-huquqiy usoslarini" moduli: yu.f.n., prof.
V.Topildiyev.
"Pedagogik faoliyatda raqamli kompetensiyalar" moduli: t.f.d., prof.
D.Irgashev, Sh.Adashboyev, p.f.b., PhD A.Obidov.
"Ilmiy va innovatsion faoliyatda rivojlantirish" moduli: i.f.d., prof.
R.Nurimbetov, p.f.b., PhD J.Kusherbayev.
"Pedagogning kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirish" moduli:
p.f.d., prof. N.A.Muslimov, R.D.Ishunoxamamedov, A.Turayev.
"Ta'lim sifatini ta'minlashda baholash metodikalarini" moduli: p.f.d.,
p.f.d., prof. N.A.Muslimov, p.f.d., prof. J.Tolipova, p.f.b., PhD
M.Immazarov.
"Sotsiologik tadqiqotlar metodologiyasi" moduli: K.K.Kalanov —
sotsiologiya fakultetini nomzodi, professor.
"Identiklik sotsiologiyasi" moduli: K.K.Kalanov — sotsiologiya fanlari
nomzodi, professor.

Taqribzehalar: s.f.d., professor, A.Nobekov O'zbekiston Milliy universiteti

Xorijiy ekspert: PhD. B.I.Rakisheva — Qozog'iston ijtimoiy fikri o'rganish markaz
direktori.

*O'quv dasturi O'zbekiston Milliy universiteti Kengashining qarori bilan tasdiqga tavsiya
qilinmagan (2023-yil 11.08. dagi 4 -sonli bayonnomasi).*

Kirish

Ushbu dastur O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrdan
tasdiqlangan "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni, O'zbekiston Respublikasi
Prezidentining 2015-yil 12-iyundagi "Oliy ta'lim muassasalarining rahbar va
pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini yanada
takomillashtirish to'g'risida"gi PF-4732-son, 2019-yil 27-avgustdagagi "Oliy ta'lim
muassasalarini rahbar va pedagog kadrlarining uzlusiz malakasini oshirish tizimini
joriy etish to'g'risida"gi PF-5789-son, 2019-yil 8-oktabrdagi "O'zbekiston
Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini
tasdiqlash to'g'risida"gi PF-5847-son, 2022-yil 28-yanvardagi "2022- 2026-
yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi
PF-60-son, 2023-yil 25-yanvardagi "Respublika ijro etuvchi hokimiyyat organlari
faoliyatini samarali yo'iga qo'yishga doir birinchi navbatdagi tashkiliy chora-
tadbirlar to'g'risida"gi PF-14-son Farmonlari, shuningdek, O'zbekiston
Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 23-sentabrdagi "Oliy ta'lim
muassasalarini rahbar va pedagog kadrlarining malakasini oshirish tizimini yanada
takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi 797-son
Qarorida belgilangan ustuvor vazifalar mazmunidan kelib chiqqan holda tuzilgan
bo'lib, u oliy ta'lim muassasalarini pedagog kadrlarining kasb mahorati hamda
innovatsion kompetentligini rivojlantirish, sohaga oid ilg'or xorijiy tajribalar,
yangi bilim va malakalarni o'zlashtirish, shuningdek amaliyotga joriy etish
ko'nikmalarini takomillashtirishni maqsad qiladi.

Dastur doirasida berilayotgan mavzular ta'lim sohasi bo'yicha pedagog
kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish mazmuni, sifati va ularning
tayyorgarligiga qo'yiladigan umumiy malaka talablari va o'quv rejalarini asosida
shakllantirilgan bo'lib, uning mazmuni yangi O'zbekistonning taraqqiyot
strategiyasi va jamiyatning ma'naviy asoslarini yoritib berish, oliy ta'limning
normativ-huquqiy asoslarini bo'yicha ta'lim-tarbiya jarayonlarini tashkil etish,
pedagogik faoliyatda raqamli kompetensiyalarni rivojlantirish, ilmiy-innovatsion
faoliyat darajasini oshirish, pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish,
ta'lim sifatini ta'minlashda baholash metodikalaridan samarali foydalananish,
sotsiologik tadqiqotlar metodologiyasini qo'llash, identiklik sotsiologiyasi
asoslarini o'zlashtirish bo'yicha tegishli bilim, ko'nikma, malaka va
kompetensiyalarni rivojlantirishga yo'naltirilgan.

Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursining o'quv dasturi quyidagi
modullar mazmunini o'z ichiga qamrab oladi:

- 1.1. Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyatning ma'naviy
asoslarini.
- 1.2. Oliy ta'limning normativ-huquqiy asoslarini.
- 1.3. Pedagogik faoliyatda raqamli kompetensiyalar.
- 1.4. Ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantirish.
- 1.5. Pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish.

- 1.6. Ta’lim sifatini ta’milashda baholash metodikalar;
- 1.7. Sotsiologik tadqiqotlar metodologiyasi;
- 1.8. Identifikasi sotsiologiyasi.

Malakaviy attestatsiya

Kursning maqsadi va vazifalari

Oliy ta’lim muasasalarini pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish kursining **maqsadi** pedagog kadrlarning innovatsion yondoshuvlar asosida o’quv-tarbiyaviy jarayonlarni yuksak ilmiy-metodik darajada loyihalashitish, sohadagi ilg‘or tajribalar, zamonaiviy bilim va malakalarni o’zlashishirish va amaliyoiga joyiy etishlari uchun zarur bo’ladigan kasbiy bilim, ko’nikma va malakalarini takomillashtirish, shuningdek ularning ijodiy faolligini rivojlanitirishdan iborat

Kursning vazifalariga quyidagilar kiradi:

- “Sotsiologiya” yo’nalishida pedagog kadrlarning kasbiy bilim, ko’nikma, malakalarini takomillashtirish va rivojlanitirish;
- pedagoglarning ijodiy-innovatsion faoliik darsajisini oshirish;
- pedagog kadrlar tomonidan zamonaiviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, zamonaiviy ta’lim va innovatsion texnologiyalar sohasidagi ilg‘or xorijiy tajribalarning o’zlashtirilishini ta’minalash;
- o’quv jarayonini taskil etish va uning sifatini ta’minkash borasidagi ilg‘or xorijiy tajribalar, zamonaiviy yondashuvlarni o’zlashtirish;
- “Sotsiologiya” yo’nalishida qayta tayyorlash va malaka oshirish jarayontarini fan va ishlab chiqarishdagi innovatsiyalar bilan o’zaro integratsiyasini ta’minalash.

Kurs yakunida tinglovchilarning bilim, ko’nikma va malakalarini hamda kompetensiyalariga qo’yiladigan talablar.

Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursining o’quv modullari bo’yicha tinglovchilar quyidagi yangi bilim, ko’nikma, malaka hamda kompetensiyalarga ega bo’lishlari talab etiladi:

Tinglovchi:

- 2022- 2026-yillarga mo’ljallangan Yangi O’zbekistonning taraqqiyot strategiyasining davlat va jamiyat hayotini takomillashtirishdagi o’mi va ahaniyatini;
- O’zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining asosiy prinsiplarini;
- Oliy ta’lim sohasiga oid qonun hujatlari va ularning mazmuniini;
- O’zbekiston Respublikasi Prezidentining olyi ta’lim tizimiga oid farmonlari, qarorlarini;
- O’zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining olyi ta’lim tizimiga tegishli qarorlarini;
- Oliy ta’lim, fan va innovatsiya vazirligining ta’lim jarayonlarini rejalashishirish va tashkil etishga oid buyruqlarini;
- Davlat ta’lim standartlari, ta’lim yo’nalishlari va magistratura mutaxassisliklarining Malaka talabari, o’quv rejulari, fan dasturlari va ularga

qo’yilladigan talablarini, o’quv yuklamalarini rejalashtirish va ularning bajarilishini nazorat qilish usullarini;

- ta’lim jarayonini raqamli transformatsiyasini;
- raqamli ta’lim resurslari va dasturiy mahsulotlarini;
- raqamli ta’lim resursini pedagogik loyihalash texnologiyasini;
- mediasavdonlik va xavfsizlik asosiarini;
- raqamli ta’lim resurslarini loyihalash uchun asosiy talablarini;
- jahonda olyi ta’lim rivojlanish tendensiylarini: umumiy trendlar va strategik yo’nalishlarni;
- zamonaviy ta’limning global trendlarini;
- inson kapitalining iqisodiy o’sishning asosiy omili sifatida rivojlanishida ta’limning yoshdagagi ahaniyatini;
- oliy ta’limning zamonaiviy integratsiyasi: global va mintaqaviy makonda raqobatchilikdagi ustuvorliklari, universitetlarning xalqaro va milliy reytingini;
- xalqaro reyting turlari va ularning indikatorlarini;
- zamonaviy universitet jamiyatning faol, ko’pqirrali va samarali faoliyat yurituvchi instituti sifatidagi uchta yirik vazifalarini;
- universitetlarning zamonaiviy modeldarini;
- zamonaviy kelajak universitetlarning beshta asosiy modellarini;
- tadbirkorlik universiteti faoliyatining muhim yo’nalishlarini;
- pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantrishning nazariy asoslarini;
- innovatsion ta’lim multiti sharoitida pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantrish yo’llarini;
- kasbiy kompetensiyalarning mazmuni va mohiyatini;
- kasbiy kompetensiyalar va ularning o’ziga xos xususiyatlarni;
- pedagogik texnikaning asosiy komponentlarini;
- pedagogik texnikanı shakllantirish yo’llarini;
- kasbiy kompetensiyalarini rivojlantrish jarayonini tashkil etishda innovation, aksilogik, kreativ, refleksiv, texnologik, kompetentli, psixologik, andragogik yondashuvlar va xalqaro tajribalar hamda ularning kasby kompetensiyalarini rivojlantrishga ta’sirini;
- kasbiy kompetensiyalarini rivojlantrish jarayonida pedagogik deontologyaning roli, ahaniyatini;
- kasbiy kompetensiyalarini rivojlantrishda uchraydigan to’siqlarni yechishda, to’g’ri harakatlar qilishda pedagogning kompetentlik va kreativlik darajasi, pedagogik kvalimetriyasini;
- talabalar kasbiy tayyorgarlik sifatini kompleks beholashning nazariyasini;
- ta’lim sifatiga ta’sir etuvchi omillarni;
- kredit-modul tizimida tababalarning bilimi, ko’nikmasi, malakasi va kompetensiyalarini nazorat qilish va beholashning o’ziga xos xususiyatlari, didaktik funksiyalarini,
- baholash turlari, tamoyillari va mezonlarini;
- sotsiologik tadqiqotlar metodologiyasini;

- niqdoriy va sifatiy sotsiologik tadqiqotlarning amaliy va empirik jihatlarini;
- empirik sotsiologik tadqiqotlar jarayonidagi asosiy tushunchalar metodologiya, metodika, texnika, protsedurani;
- sotsiologik tadqiqotlarning nazariy-metodologik strukturasini;
- niqdoriy tadqiqotlardagi asosiy harakat turlari: tadqiqot dasturini tayyorlash, ma'lumotlar yig'ish, ma'lumotlarni;
- sifatiy sotsiologik tadqiqotlar dasturi. Sotsiologik tadqiqotlarda metodologiyaning o'mni va ahamiyatini;
- sifatiy sotsiologik tadqiqotlar texnikasini;
- sifatiy sotsiologik tadqiqot bosqichlarini;
- identiklik sotsiologiyasining vujulga kelishi, ob'ekti va przedmetini;
- identiklik va mentalitet tamoyillari, qonuniyatlar, funksiyalarini;
- multikulturalizm va marginalikkni;
- etnosotsiologiya va din sotsiologiyasi fanlarida nazariy-uslubiy jihatdan identiklik g'oyasini zamonaqiy jihatdan tadqiq etilishini;
- etnosotsiologiya va sotsial antropologiya fanlarida identiklik sotsiologiyasining fanlar tizimidagi o'mini;
- identiklikning ijtimoiy morfologiyasini va tipologiyasini;
- identiklik va mentalitet shakllanishida ijtimoiy me'yorlar, hulq-atvor va hayot tarzining ta'sirini *bilish* kerak.

Tinglovchi:

- 2022- 2026-yillarga mo'jallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasining asosiy yo'nalish va maqsadlarini tahlil etish va baholash;
- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining Oly ta'lim tizimiga tegishli qarorlari asosida ta'lim-tarbiya jarayonini xorijiy tajribalar asosida malaka talablarini, o'quv rejalarini va fan dasturlarini takomillashtirish;
- multimedia va infografika asosida interaktiv mayeriallar yaratish va bulut xizmatlarida saqlash;
- masofiy ta'lim platformalari uchun video kontent yaratish;
- Internetda mualiflik huquqlarini himoya qilish usullaridan foydalananish;
- raqamli ta'lim resurslari sifatini baholash;
- OTM'larni reyting bo'yicha ranjirlash;
- jahon universitetlari reytingini tahlil etish va baholash;
- universitetlarni mustaqil baholash yondashuvlarini aniqlashtirish;
- tadbirkorlik universitetiga o'tish uchun zatur bo'ladigan o'zgarishlarni aniqlash;
- Universitet 1.0 dan Universitet 3.0 modeliga o'tish borasidagi muammolarni aniqlash;
- zamonaviy tadbirkorlik universiteti modeli tamoyillarini o'zlashtirish;

- pedagoglarning kreativ potensiali tushunchasi va mohiyatini ochib berish;
- pedagoglar kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning innovatsion texnologiyalarini qo'llash;
- o'qituvchi faoliyatida pedagogik texnikaning axamiyatini yoritib berish;
- tinglovchilar diqqatini o'ziga torish usullaridan foydalananish;
- kasbiy kompetensiyalarini shakllantirish va rivojlantirish yo'llarini tahlil etish;
- kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish jarayonida uchraydigan to'siqlar, qiyinchiliklar va ularni bartaraf etish;
- talabalarning o'quv auditoriyadagi faoliyatini baholash;
- talabalarning kurs ishi, bitiruv malakaviy ishi, o'quv-malakaviy amaliyot (mehnat faoliyati)ni nazorat qilish;
- baholashning miqdor va sifat tahvilini amalgash oshirish;
- tadqiqotlar o'tkazish metodologiyasi, texnikasi, protsedurasi va metodlarini aniqlash, farqlari va o'xshash jihatlarini tahlil etish;
- sifatiy sotsiologik tadqiqotlar dasturidan foydalananish;
- sotsiologik tadqiqotlarda identiklikning o'chov strategiyalarini prognozlashtirishga oid qarashlarning tahlil etish;
- inson kapitalini taddiq etishda identiklikning nazzariy va amaliy tadqiqot metodlarini o'llash *ko'nikmalariga* ega bo'lishi lozim.

Tinglovchi:

- "Yangi O'zbekiston – ma'rifatli jamiat" konsepsiyaning mazmun-mohiyatini yoritib berish;
- Oly ta'lim, fan va innovatsiya vazirligining ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etishga oid buyruqlari, Davlat ta'lim standartlari, ta'lim yo'nalishlarining va magistratura mutaxassisliklarining malaka talabari, o'quv rejalar va fan dasturlarini takomillashtirish;
- o'quv yuklanalarni rejalashtirish va ularning bajarilishini nazorat qilish;
- meyoriy ushubiy hujjadarni ishlab chiqish amaliyotini takomillashtirish mexanizmlarini tahlil etish;
- an'anaviy va raqamli ta'limda pedagogik dizaynning xususiyatlarini ochib berish;
- onlayn mashg'ulotlarni tashkil etishda raqamlari texnologiyalardan foydalananish;
- mediasavdonxonlik va xavfsizlik assoslarni o'zlashtirish;
- pedagogik faoliyatda raqamlari kompetensiyalarni rivojlantirish;
- raqamli ta'lim resurslaridan foydalananish;
- xalqaro reyting turlari va ularning indikatorlarning anamiyatini ochib berish;
- OTM reytingiga ta'sir etuvchi omillarni tahlil etish;

- universitetlarning zanonaviy modellarini o'rganish;
 - OTM bitiruvchilari va xodimlari tomonidan texnologiyalar transferiga litsenziyalar oluvchi startplami shakllantirish va yaratish;
 - professor-o'qituvchilarning tadqiqotchi sifatidagi nashr faolligini rivojlanish istiqbollarini tahlil etish;
 - innovatsion ta'lim muhiyi sharoitida pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlanish;
 - pedagog kasbiy kompetensiyalarini rivojlanish ususiyatlarni tahlil etish va baholash;
 - ijtimoiy va kasbiy tajribaga asoslangan intellektual mashqlarni ishlab chiqish;
 - o'quv jarayoni ishtirokchilarini bir-birlari bilan tanishdirish, samimiy do'stona munosabat va ijodiy muhiini yuzaga keltirish, tinglovchilarning ijodiy imkoniyati va shaxsxiy sifatlarini ochish, tinglovchilarning hamkorlikda ishlashlari uchun qulay sharoitni vujudga keltirish;
 - tinglovchilarning kasbiy kompetensiyalarini o'rganish, tanishish;
 - kasbiy kompetentsiyalarni rivojlanish jarayonida pedagogik deontologyaning roli, ahamiyyatini ochib berish;
 - ta'lim siyatiga ta'sir etuvchi omillar (moddiy-tehnik baza, professor-o'qituvchilarning salohiyati va o'quv-metodik ta'minotni) tahlil etish va baholash;
 - talabalarning o'quv auditoriyadan tashqari faoliyatini baholash;
 - talabalarning o'quv auditoriyadan tashqari faoliyatini baholasha o'quv topshirqlari (reproduktiv, produktiv, qisman-izlanishi, kreativ (ijodiy) murakkablik)ni ishlab chiqish metodikasidan samarali foydalansish;
 - sotsiologik tadqiqotlarda metod va metodologiya tushunchalari o'rjasidagi o'zaro aloqadorlikni tahlil etish;
 - identiklik, o'zlikni anglash va mental xususiyattarinii ilmiy baholashga oid zamonyaviy nazariga va metodologiyalarini sotsiologik baholash;
 - o'zgaruvchan axborotlashgan dunyoda identiklikning o'mi va ahamiyatini ochib berish **malakalariga** ega bo'lishi zarur.
- Tinglovchi:**
- Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyatning ma'naviy asoslarini mazmun-mohiyatini yoritib berish.
 - O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiya vazirligining buyruqlari asosida ta'lim-tarbiya jarayonlarini taskil etish;
 - Davlat ta'lim standartlari, malaka talabari, o'quv rejalari va fan dasturlar asosida fanning ishchi dasturini ishlab chiqish amal qilish va ularni ijrosini ta'minlash;
 - raqamli ta'lim resurslari va dasturiy mahsulotlarini o'quv jarayoniga faol tafbiq etilishini taskil etish;
 - raqamli ta'lim resursini pedagogik loyihalash texnologiyasi asoslarini

o'zlashtirish;

- raqamli ta'lim multipla pedagogik dizaynga oid innovatsiyalarini amaliyotga tafbiq etish;
- universitetlarning xalqaro va milliy reytingini baholash;
- OTMlarda talim, ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlanish, ilmiy tadqiqot natijalami tijoratlashtirish yo'llarini tahlil etish va amaliyotga tafbiq etish;
- "Amaliyotchi professorlar" (PoP, Professor of Practice) modelini qo'llash;
- professor-o'qituvchilarning tadqiqotchi sifatidagi nashr faolligini rivojlanish istiqbollarini yoritib berish;
- pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlanishning nazary asoslarini amaliyotga tafbiq etish;
- pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlanishning pedagog-psixologik trayektoriyalarini ishlab chiqish;
- kasbiy kompetensiyalarini rivojlanish jarayonida uchraydigan to'siqlarning xilma-xilligi va o'ziga xos xususiyatlari, sabablarini amaliy tomonlarini yoritish, ularni yechish bosqichlarini guruh bilan birgalda aniqlash;
- talabalar kasbiy tayyorgartlik sifatini kompleks baholash;
- talabalar kasbiy tayyorgartlik sifatini kompleks baholashning elektron monitoring tizimini yuritish;
- talabalarning ta'limi (o'quv predmetlari), tarbiyaviy (ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar) va rivojlaniruvchi (ilmiy-tadqiqot ishi, start-up loyihalar) maqsadlarini baholash;
- mijgoriy tadqiqotlardagi asosiy harakat turlari: tadqiqot dasturini tayorlash, ma'lumotlar yig'ish, ma'lumotlar tahlil etish;
- sosiologik tadqiqotlarda metodologiyaring o'mi va ahamiyatini yoritib berish;
- identiklik sotsiologiyasi asoslarini o'zlashtirish;
- fundamental va amaliy tadqiqotlar doirasida identiklik muammoning horijiy tajribaga asoslanib empirik imkoniyatlarini amalga oshirish;
- zamonyaviy akademik sotsiologiya ilmiy maktablarining shakllanishi va rivojlanishining sotsial qonuniyatiga o'tish jarayonlarini kuzatish **kompetensiyalariga** ega bo'listi lozim.

Kurs hajmi

- Qayta tayorlash va malaka oshirish kursi 288 soatni taskil etadi. Bunda o'quv dasturining 144 soat hajmi ishdan ajralmagan mustaqil malaka oshirish shakllari asosida, 144 soati to'g'ridan-to'g'ri (bevosita) malaka oshirish shaklida ishdan ajragan holda amalga oshiriladi. Malaka oshirishning bevosita shaklida haftadagi o'quv yuklamasining eng yuqori hajmi 36 soatni tashkil etadi. Attestatsiyadan muvaffaqiyatli o'igan kurs tinglovchilariga O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015-yil 12-iyundagi PF-4732-sون Farmoni 3-ilovasi bilan tasdiqlangan davlat namunasidagi malaka attestati beriladi.

“SOTSILOGIYA” YO’NALISHI BO’YICHA QAYTA TAYYORLASH VA MALAKA OSHIRISH KURSINING O’QUV MODULLARINING MAZMUNI

1.1. Yangi O’zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyatning ma’naviy asoslari.

2022-2026-yillarga mo’ljallangan Yangi O’zbekistonning taraqqiyot strategiyasining davlat va jamiyat hayotini takomillashtirishdagi o’mi va ahamiyati.

Yangi O’zbekiston shartotida davlat va jamiyat hayotida olib borilayotgan islohotlar mazmuni va mohiyati. 2022-2026-yillarga mo’ljallangan Yangi O’zbekistonning taraqqiyot strategiyasining o’mi va ahamiyati. Yangi O’zbekistonning taraqqiyot strategiyasida Yangi O’zbekistonni barpo etishning siyosiy-huquqiy, ijtimoiy-iqtisodiy va ilmiy-ma’rifiy asoslari.

2022-2026-yillarga mo’ljallangan Yangi O’zbekistonning taraqqiyot strategiyasining asosiy yo’nalish va maqsadlari.

Inson qadrini yuksaltirish va erkin fuqarolik jamiatini yanada rivojlantirish orqali xalqparvar davlat barpo etish. Mamlakatimizda adolat va qonun ustuvorligi tamoyillarini taraqqiyotning eng asosiy va zarur shartiga aylanadirish. Milliy iqtisodiyotni jadal rivojlantirish va yuqori o’sish sur’atlарini ta’minlash. Adolati ijtimoiy siyosat yuritish, inson kapitalini rivojlantirish. Ma’naviy taraqqiyotni ta’minlash va sohani yangi bosqichga olib chiqish. Milliy mafaaftaldan kelib chiqqan holda umumbashary muammolarga yondashish. Mamlakatimiz xavfsizligi va mudofaa salohiyatini kuchaytirish, ochiq, pragmatik va faol tashqi siyosat olib borish.

O’zbekiston Respublikasining zamoniaviy konstitusionalizmi.

O’zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining asosiy prinsiplari. O’zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida inson va fuqaroning asosiy huquqlari, erkinliklari va burchlari. Jamiyatning iqtisodiy negizlari. O’zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida ma’muriy-hududiy va davlat tuzilishi masalalari. Davlat hokimiyatining tashkil etilishning konstitutsiyaviy asoslari.

1.2. Oliy ta’limning normativ-huquqiy asoslari.

Oliy ta’lim sohasiga oid qonun hujjatlarining umumiyyat tafsifi.

Oliy ta’lim tizimini tartibga soluvchi normativ — huquqiy xujjatlar tushunchasi. Normativ-huquqiy xujjatlarning turlari. Normativ huquqiy xujjatarga qo’yiladigan talablar. O’zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi, O’zbekiston Respublikasining “Ta’lim to‘g’risida”gi qonuni. Ta’lim jarayoni ishtiroychilarini ijtimoiy himoya qilish. Ta’lim to‘g’risidagi qonun xujjatlarini buzganlik uchun javobgarlik.

Oliy ta’lim sohasiga oid qonunosti hujjatlari va ularning turlari. O’zbekiston Respublikasi Prezidentining Oliy ta’lim tizimiga oid farmonlari va qarorlari: O’zbekiston Respublikasi olyi ta’lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiysi. 2022 — 2026-yillarga mo’ljallangan yangi

O’zbekistonning taraqqiyot strategiyasi. Davlat olyi ta’lim muassasalarining akademik va tashkiliy-boshqaruv mustaqilligini ta’minlash bo’yicha qo’shimcha chora-tadbirlar. Davlat olyi ta’lim muassasalariga moliyaviy mustaqillik berish chora-tadbirlari.

Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligining buyruqlari.

O’zbekiston Respublikasi Olyi ta’lim, fan va innovatsiya vazirligining ta’lim va tarbiya jarayonlarini tashkil etishga oid buyruqlari. Davlat ta’lim standartlari, ta’lim yo’nalishlari va magistratura mutaxassisliklarining Malaka talablar, o’quv rejalari, fan dasturlari va ularga qo’yiladigan talablar. O’quv yuklamalarini rejalashtirish va ularning bajarilishini nazorat qilish usullari. OTMlarning lokal xujjatlari (Ustav, Ichki tarfib qoidalar).

Mey/oriy uslubiy hujjatlarini islab chiqish amaliyotini takomillashtirish mehanizmlari. Ta’lim yo’nalishlari va magistratura mutaxassisliklarining Malaka talablar, o’quv rejalarini va fan dasturlarini islab chiqish. Xorijiy tajribalar asosida Malaka talablar, o’quv rejalarini va fan dasturlarini takomillashtirish.

1.3. Pedagogik faoliyatda raqamli kompetensiyalar

Ta’lim jarayonini raqamli transformatsiyasi.

Pedagogoning raqamli kompetentligi va uning tarkibiy tuzilmasi. Raqamli didaktika va uning asosiy tamoyillari. Raqamli ta’lim resurslarini loyihalash uchun asosiy talablar. Raqamli ta’lim resurslari sifatini baholash.

Raqamli ta’lim muhitida pedagogik dizayn. Mediasavodxonlik va xavfsizlik. An anaviy va raqamli ta’limda pedagogik dizayning xususiyatlari. Raqamli ta’lim resursini pedagogik loyihalash texnologiyasi. ADDIE pedagogik dizayn tushunchasi. UX-dizayn. Internetdagi turli manbalar bilan ishlashda maxsus norma va qoidalarga riyoq qilish: mediasavodxonlik, mualliflik huquqi, axborot xavfsizligi. Internetda mualliflik huquqlarini himoya qilish usullari.

Raqamli ta’lim resurslari va dashturiy mahsulotlari.

Raqamli ta’lim resurslaridan (RTR) foydalanan, RTRni tanlash, elektron kutubxonalar bilan islash, ta’lim oluvchilarning ehtiyojlardan keilib chiqqan holda ochiq o’quv platformalarida ommaviy onlayn kurslarni tanlash.

Multimedia va infografiqa asosida interaktiv didaktik materiallar yaratish va bulut xizmatlarida saqlash.

Pedagogik faoliyatda bulutti xizmatlardan (Google, HSP, Canva, figma) foydalanish. Bulutli xizmatlardan foydalaniib infografika, videoema’ruza va multimedia vositalarini o’z ichiga qanrab olgan interaktiv taqdimot yaratish, animatsiya effektlarini o’matish, giperhavolalar yordamida taqdimot namoyishini boshqarish.

Masofiviy ta’lim platformalariga videokontent yaratish: Onlayn video muharrirlandan (AdobePremiere Pro, Davici Resolve, FinalCut) foydalangan holda audio va video montaj qilish. Taklif etilgan muharrirlandan foydalaniib, tanlangan mavzu bo’yicha video yozish, tahrirlash va saqlash.

Onlayn mashg’ulotlarni tashkil etishda raqamli texnologiyalardan foydalaniish.

Onlayn mashg'ulotlarni tashkil etishda vebinar xizmattari (Zoom, Yandex. Telemest Google Meet va b.) bilan ishlash.

1.4. Ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantrish.

Jahonda oly ta'lim rivojlanish tendensiyalari: umumiy trendlar va strategik yo'naliishlar.

Zamonaviy ta'larning global trendlari. Ta'larning globallashuvu, ta'larning oxirgi o'n yilliklarda butun dunyoda butun Jahan iqtisodiy, siyosiy, madaniy integratsiyasi va unifikatsiyasi, kengaytirish jarayoni vazifasini bajarishi. Milliy ta'lim tizimlarining davlat chegaralaridan chiqib, ta'lunning baynallimnalashuvi va yagona ta'lum makoni va ta'lum xizmattari bozorining shakllanishi. Ta'a'larning ommaviylashuvu. Ta'a'larning demokratiashuvu. Ta'a'lum texnologiyasi. Inson kapitalining iqtisodiy o'sishning asosiy omili sifatida rivojanishida ta'lunning yoshdag'i ahamiyati. Uzlusksiz va umr davomida ta'lum olish. Talantlar uchun raqobatchilikning kuchayishi.

Oly ta'larning zamonaviy integratsiyasi: global va mintaqaviy makonda raqobatchilikdagi ustuvorliklari, universitetlarning xalqaro va milliy reytingi. OTM'lami reyting bo'yicha rajniirlash. Xalqaro reyting turlari va ularning indikatorlari. Jahan universitetlari reytingi. Universitetlarni mustaqil baholash yondashuvlarini aniqlashtirish. Quacquarelli Symond(QS). Shaxxay (Shanghai Jiao Tong University) universitetining oly ta'lum instituti (Institute of Higher Education) tomonidan dumyonning 500 ta yetakchi universitetlari- ARWU-500 ro'yxati. Times Higher Education(THE) World University Ranking reytingi.

Oly ta'larning zamonaviy integratsiyasi: global va mintaqaviy makonda raqobatchilikdagi ustuvorliklari, universitetlarning xalqaro va milliy reytingi. OTM reytingiga ta'sir etuvchi omillar. OTM'larni reyting bo'yicha ranjirlash. Xalqaro reyting turlari va ularning indikatorlari. Jahan universitetlari reytingi. Universitetlarni mustaqil baholash yondashuvlarini aniqlashtirish. Quacquarelli Symond(QS). Shaxxay (Shanghai Jiao Tong University) universitetining oly ta'lum instituti (Institute of Higher Education) tomonidan dumyonning 500 ta yetakchi universitetlari- ARWU-500 ro'yxati. Times Higher Education(THE) World University Ranking reytingi.

OTM larda talim, ilmiy va innovatsion faoliyati rivojlantrish, ilmiy tadqiqot natijalarini tijoratlashtirish.

Zamonaviy universitet jamiyatining faol, ko'pqirrali va samarali faoliyat yurituvchi instituti sifatidagi uchta yirik vazifalari. Universitetlarning zamonaviy modelлari va ularning transformatsiyasi. Universitetlarning klassik modellari. Universitetlarning zamonaviy modelлari. Zamonaviy kelajak universitetlarning beshta asosiy modelлari. Universitet 1.0 dan universitet 3.0 modeliga o'tish borasidagi muammolar, yechimlar va istiqbollar. Tadbirkorlik universitetiga o'tish uchun zarur bo'lgan dikkatini o'ziga tortish usullari. Auditoriyani boshqarish Akademik spin-off — universitetga taalluqli bo'lgan texnologiyalar asosida universitet xodimlari yoki bitiruvchilarini tomonidan yaratiladigan shu'ba taskilot.

OTM bitiruvchilari va xodimlari tomnidan texnologiyalar transferiga litsenziyalar oluvchi start-aplarni shakllantirish va yaratish. Zamonaviy tadbirkorlik universiteti modeli tamoyillari. Tadbirkorlik universiteti faoliyatining muhim yo'naliishlari. Universitet 4.0 kelajak universiteti sifatida. Kelajak universitetining asosiy konturlari.

Universitet 3.0 modelida professor — o'qituvchilar faoliyatini tashkil etish:

“amaliyotchi professorlar” (pop, professor of practice) modeli.

Universitetlarning an'anavy vazifalari (transformatsiya): o'quv faoliyati (yangi o'quv predmetlarining paydo bo'lish, ta'larning innovatsion usullarining rivojlanishi); ilmiy faoliyat (yangi bilimlarni generatsiyalash; individual va fanlararoдан guruhli tadqiqotlarga o'tish); universitetlarning yangi (“uchinch”) vazifasi: universitetlar bo'limmlarida olingan ilmiy natijalarini tijoratlashtirish (patentlashtirish, litsenziyalashtirish, kichik innovatsion kompaniyalarni yaratish va boshq.). Istitusional sohalar kesishuvidagi innovatsiya. Uch qirrali spiral modeli: innovatsiyalar, kelishuvlar va bilimlar makoni. “Amaliyotchi professorlar” (PoP, Professor of Practice) modeli. “Amaliyotchi professorlar” (PoP, Professor of Practice) modeli asosida universitetga yuqori texnologiyaga asoslangan firmalarni yaratagan xodimlarni ja'b etish mekanizmi.

Professor-o'qituvchilarning tadqiqotchi sifatidagi nashr faoligini rivojlantrish istiqbollari.

ORCID, JEL Classification (Code), va Mendeley, Grammarly, CorelDraw dasturlarini foydalanib dissertatsiya ishi paragraflari, ilmiy maqolalar va biznes hisobotharini IMRAD formatida rasmiylashtirish. Scopus xalqaro ilmiy bazasida Sifat ko'rsatkichlari: Quartile (kvartil); CiteScore (yiliga sitatalash soni); SJR (SCImago Journal Rank); SNIP (Source Normalized Impact per Paper); kvartillar va protsentrillar; Scopusdagi jurnalarni tekshirish; Scopus, Web of Science yoki yuqori impakt faktori (IF) jurnalarda maqola chop etish. Ilmiy maqolalarning turlari (nazariy) ilmiy maqoalalarning turlari (empirik/amaliy). Maqolaning tahririyatda o'tish protsedurasi. Mahsuldar va ko'p nashr ettiruvchi tadqiqotchi bo'lish yo'llari.

1.5. Pedagogning kasbiy kompetensiyalari rivojlantrish.

Pedagogning kasbiy kompetensiyalarning mazmun va mohiyati. Kasbiy kompetensiyalar va ularning o'ziga xos xususiyatlari. Kasbiy kompetensiyalarni rivojlantrish jarayonini tashkil etishlari. Kasbiy kompetensiyalarni innovatsion, akmeologik, aksiologik, kreativ, refleksiv, texnologik, kompetenti, psixologik, andragogik yondashuvlar va xalqaro tajribalar hamda ularning kasbiy kometensiyalarni rivojlantrishga ta'siri.

Pedagogik texnika — kasbiy kompetensiyalar rivojlantrishning asosiy omili sifatida.

Pedagogik texnika xakida tushuncha. Pedagogik texnika – pedagog xulkining boshkarish omili sifatida. O'qituvchi faoliyatida pedagogik texnikaning axamiyati.

Pedagogik texnikaning asosiy komponentlari. Pedagogik texnikani shakllantirish yo'llari. Tinglovchilar dikkatini o'ziga tortish usullari. Auditoriyani boshqarish psixologiyasi, tinglovchilarga ta'sir etish va ishontinsh usullari. Pedagog

oluvchi start-aplarni shakllantirish va yaratish. Zamonaviy tadbirkorlik universiteti modeli tamoyillari. Tadbirkorlik universiteti faoliyatining muhim yo'naliishlari. Universitet 4.0 kelajak universiteti sifatida. Kelajak universitetining asosiy konturlari.

Universitet 3.0 modelida professor — o'qituvchilar faoliyatini tashkil etish:

“amaliyotchi professorlar” (pop, professor of practice) modeli.

Universitetlarning an'anavy vazifalari (transformatsiya): o'quv faoliyati (yangi o'quv predmetlarining paydo bo'lish, ta'larning innovatsion usullarining rivojlanishi); ilmiy faoliyat (yangi bilimlarni generatsiyalash; individual va fanlararoдан guruhli tadqiqotlarga o'tish); universitetlarning yangi (“uchinch”) vazifasi: universitetlar bo'limmlarida olingan ilmiy natijalarini tijoratlashtirish (patentlashtirish, litsenziyalashtirish, kichik innovatsion kompaniyalarni yaratish va boshq.). Istitusional sohalar kesishuvidagi innovatsiya. Uch qirrali spiral modeli: innovatsiyalar, kelishuvlar va bilimlar makoni. “Amaliyotchi professorlar” (PoP, Professor of Practice) modeli. “Amaliyotchi professorlar” (PoP, Professor of Practice) modeli asosida universitetga yuqori texnologiyaga asoslangan firmalarni yaratagan xodimlarni ja'b etish mekanizmi.

Professor-o'qituvchilarning tadqiqotchi sifatidagi nashr faoligini rivojlantrish istiqbollari.

ORCID, JEL Classification (Code), va Mendeley, Grammarly, CorelDraw dasturlarini foydalanib dissertatsiya ishi paragraflari, ilmiy maqolalar va biznes hisobotharini IMRAD formatida rasmiylashtirish. Scopus xalqaro ilmiy bazasida Sifat ko'rsatkichlari: Quartile (kvartil); CiteScore (yiliga sitatalash soni); SJR (SCImago Journal Rank); SNIP (Source Normalized Impact per Paper); kvartillar va protsentrillar; Scopusdagi jurnalarni tekshirish; Scopus, Web of Science yoki yuqori impakt faktori (IF) jurnalarda maqola chop etish. Ilmiy maqolalarning turlari (nazariy) ilmiy maqoalalarning turlari (empirik/amaliy). Maqolaning tahririyatda o'tish protsedurasi. Mahsuldar va ko'p nashr ettiruvchi tadqiqotchi bo'lish yo'llari.

1.5. Pedagogning kasbiy kompetensiyalari rivojlantrish.

Pedagogning kasbiy kompetensiyalarning mazmun va mohiyati. Kasbiy kompetensiyalar va ularning o'ziga xos xususiyatlari. Kasbiy kompetensiyalarni rivojlantrish jarayonini tashkil etishlari. Kasbiy kompetensiyalarni innovatsion, akmeologik, aksiologik, kreativ, refleksiv, texnologik, kompetenti, psixologik, andragogik yondashuvlar va xalqaro tajribalar hamda ularning kasbiy kometensiyalarni rivojlantrishga ta'siri.

Pedagogik texnika — kasbiy kompetensiyalar rivojlantrishning asosiy omili sifatida.

Pedagogik texnika xakida tushuncha. Pedagogik texnika – pedagog xulkining boshkarish omili sifatida. O'qituvchi faoliyatida pedagogik texnikaning axamiyati.

Pedagogik texnikaning asosiy komponentlari. Pedagogik texnikani shakllantirish yo'llari. Tinglovchilar dikkatini o'ziga tortish usullari. Auditoriyani boshqarish psixologiyasi, tinglovchilarga ta'sir etish va ishontinsh usullari. Pedagog

faoliyatiga qo'yiladigan baho darajasi – pedagogik kvalimetriya. Pedagogik deontologiya, pedagogik boshqaruv va texnika o'qituvchi faoliyatini samarali tashkil etishning assosi shakli.

Kasby kompetensiyalarni shakkantirish va rivojlanitirish yo'llari.

Ijtimaliy va kasby tajribaga asoslangan intellektual mashq. O'quv jarayoni ishtirokhilarini bir-birlari bilan tanistirish, samimiy do'stona munosabat va ijodiy muhitini yuzaga keltirish, tinglovchilarning ijodiy imkoniyati va shaxsiy sifatlarini ochish, tinglovchilarning hamkorlikda ishlashlari uchun qulay sharoitini vujudga keltirish. Tinglovchilarning kasby kompetensiyalarini o'rganish, tanishish. Tarqatma materiallar bilan kichik guruhlarda ishlash. Guruhanlar taqdimoti.

Kasby kompetensiyalarni rivojlanitirish jarayonida pedagogik deontologyaning roli, ahamiyati.

Pedagogik deontologiya – pedagogining odab ahloqi fani: mazmuni, mohiyati, ahamiyati. Pedagog obro'si va uni faoliyatda namoyon bulishi. Pedagog nafosati va odobini shakkantirish, rivojlanitirish yo'llari xanda unga erishish shart-sharoitlari. Talabalarning o'quv-bilish faoliyati faoliygini oshirish va mustaqil ta'limenti tashkil etish. Pedagogning kasby kompetensiyalarini rivojlanitirishning pedagogik-psixologik troyektoriyalarini ishlash chiqish.

Kasby kompetensiyalarni rivojlanitirish jarayonida uchraydigan to'siqlar, qiyinchiliklarni va ularni bartaraf etish yo'llari.

Pedagog faoliyatida uchraydigan to'siqlar va ularni yechish yo'llari. Yosh pedagoglar faoliyatida odatda yul qo'yiladigan xatolar va ularni yengish yo'llari. Kasby kompetensiyalarni rivojlanitirish jarayonda uchraydigan to'siqlarning xilma-xilligi va o'ziga xos xususiyatlari, sabablarini amaliy tomonlarini yoritilishi, ularni yechish bosqichlarini guruh bilan birlgalikda aniqlanishi. Kasby kompetensiyalarni rivojlanishda uchraydigan to'siqlarni yechishda, to'g'ri harakatlar qilishda pedagogning kompetentlik va kreativlik darajasi, pedagogik kvalimetriyasi. Kichik guruhanlarda tarqatma materiallar bilan ishlash. Guruhanlar taqdimoti.

1.6. Ta'lim sifatini ta'minlashda baholash metodikalari.

Talabalar kasby tayyorgarlik sifatini kompleks baholashning nazariyasi. Baholash, baholashning maqsadi va vazifalari. ta'lum sifatiga ta'sir etuvchi omillar (moddiy-teknik baza, professor-o'qituvchilarning salohiyati va o'quv metodik ta'minot). Baholash turlari (joriy, oraliq, yakuniy va xalqaro). Baholash tamoyillari va mezonlari.

Talabalarning o'quv auditoriyadagi faoliyatini baholash.

Kredit-modul tizimida talabalarning bilimi, ko'nikmasi, malakasi va kompetensiyalarini nazorat qilish va baholashning o'ziga xos xususiyatlari, didaktik funksiyalari.

Talabalarning o'quv auditoriyadan tashqari faoliyatini baholash. Kredit-modul tizimida identifikasiya masalasini o'rorganishning zaruriyat: identifikasiya, identifikasiya, identifikasiya va identifikasiya. Insон kapitalini taddiq etishda identifikasiya nazariy va amaliy taddiqot metodlari.

baholashda o'quv topshiriqlari (reprodukтив, produktiv, qisman-izlanishli, kreativ (ijodiy) murakkablikni ishlash chiqish metodikasi).

Talabalar kasby tayyorgarlik sifatini kompleks baholashning elektron monitoring tizimi.

Talabalarning ta'lumi (o'quv predmetlari), tarbiyaviy (ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar) va rivojlanitiruvchi (ilmiy-tadqiqot ishi, start-up loyihalar) maqsadlarini baholash. Baholashning miqdor va sifat tahlii.

1.7. Sotsiologik tadqiqotlar metodologiyasi.

Miqdoriy va sifatiy sotsiologik tadqiqotlarning analigi va empirik jihatlar. Empirik sotsiologik tadqiqotlar jarayonidagi assosi tushunchalar: metodologiya, metodika, texnika, protsedura. Sotsiologik tadqiqotlarning nazarjiy-metodologik strukturası. Tadqiqotlar o'kazish metodologiyasi, texnikasi, protsedurasi va metodalarini aniqlash, farqlari va o'xshash jihatlar. Sotsiologik tadqiqotlarda metod va metodologiya tushunchalari o'trasiagi o'zaro aloqadorlik. Sifatiy sotsiologik tadqiqotlar texnikasi. Sifatiy sotsiologik tadqiqot bosqichlari. Miqdoriy tadqiqotlardagi assosi harakat turlari: tadqiqot dasturini tayyorlash, ma'lumotlar yig'ish, ma'lumotlar tahlii. Sifatiy sotsiologik tadqiqotlar dasturi. Sotsiologik tadqiqotlarda metodologiyaning o'rni va ahamiyati. Sifatiy tadqiqotlarning siki bosqichlari. Ma'lumotlar yig'ish metodlarini umumiylashtirish va turlari. Adabiyotlar, hujjalalar, birlamchi ma'lumotlar tahlii. Fokus-guruh, aksiologik, biografik, kuzatish, ekspert baholash, so'rov, afzalliklarni bilish, kross-madaniy taqoslash, monografik, jutfulli taqoslash metodlari.

1.8. Identifiklik sotsiologiyasi.

Identifiklik sotsiologiyasining vujudga kelishi, ob'ekti va predmeti. Identifiklik va mentalitet tamoyillari, qonuniyatlari, funksiyalari. Etnosotsiologiya va din sotsiologiyasi fanlarida nazariy-usubiy jihatdan identifiklik g'oyasini zamonaviy jihatdan taddiq etilishi. Fundamental va analiy tadqiqotlar doirasida identifiklik muammoning horijiy tajribaga asoslanib empirik imkoniyatlarini amalga osishish. Zamonaviy akademik sotsiologiya ilmiy maktablarining shakllanishi va rivojanishining sotsial qonuniyatlariga o'tish jarayonlarini kuzatish. Identifiklik, o'zlikni anglash va mental xususiyatlarini ilmiy baholashga oid zamonaviy nazariya va metodologiyalarini sotsiologik baholash. Multikulturalizm va marginallik. O'zgaruchan axborotlashgan dunyoda identifiklikning o'rni va ahamiyatini olib berish. Sotsiologik tadqiqotlarda identifiklikning o'lechov strategiyalarini prognozlashtirishga oid qarashlarning tahlili. Etnosotsiologiya va sotsial antropologiya fanlarida identifiklik sotsiologiyasining fanlar tizimidagi o'rni. Ijtimoiy farilar tizimida identifiklik masalasini o'rorganishning zaruriyat: identifiklik sotsiologiyasi, identifiklik antropologiyasi va identifiklik psixologiyasi. Insон kapitalini taddiq etishda identifiklikning nazariy va amaliy taddiqot metodlari.

Identiklikning ijtimoiy morfoloyiyasi va tipologiyasi. Identiklik va mentalitet shakllanishida ijtimoiy me'yorlar, hulq-atvori va hayot tarzining ta'siri.

Matalkaviy attestatsiya

Tinglovchilarning malakaviy attestatsiyasi kasbiy, o'quv-metodik va ilmiy-metodik faoliyat natijalarini (elektron portfolio da qayd etilgan ko'rsatkichlari), kursni tamomlagandan keyingi onlaysen test sinovlari hamda Attestatsiya komissiyasida bitiruv ishlari himoya qilish asosida o'tkaziladi.

Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlarda tinglovchilar o'quv modullarini doirasidagi ijodiy topshiriqlar, keyslar, o'quv loyihalari, texnologik jarayonlar bilan bog'liq vaziyati masalalar asosida amaliy ishlarni bajaradilar.

Amaliy mashg'ulotlar zamoniylar ta'ilim usulublari va innovatsion texnologiyalarga asoslangan holda o'kaziladi. Bundan tashqari, mustaqil holda o'quv va ilmiy adabiyotlardan, elektron resurslardan, tarqatma materiallardan foydalananish tavsisiya etiladi.

Mustaqil malaka oshirishni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Mustaqil malaka oshirish quyidagi shakllarni o'z ichiga oladi: ochiq o'quv mashg'ulotlari va mahorat darslarini tashkil etish; iqtidorli va iste'dodli talabalar bilan ishlash; ilmiy konferensiyalarda ma'ruba bilan qatmashish; ilmiy jurnallarda maqolalar chop etish; ko'rgazma va tanlovlarda ishtiroy etish; ilmiy loyihalarda ishtiroy etish; xalqaro (impakt-faktori) nashirlarda maqolalar e'lon qilish; ixtiro (patent), ratsionalizatorlik takiflari, innovatsion ishlannmlarga mualliflik qilish; monografiya, mualliflik ijodiy ishlar katalogini tayorlash va nashrdan chiqarish; o'quv adabiyotlari (darslik, o'quv qo'llanma, metodik qo'llanmajni tayorlash va nashrdan chiqarish; falsafa doktori (PhD) darajasini olish uchun himoya qilingan dissertatsiyaga ilmiy rahbarlik qilish.

Pedagog kadrlarning mustaqil malaka oshirish natijalari elektron portfolio tizimida o'z aksini topadi.

Ko'chma mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Ko'chma mashg'ulotlар zamonaliv jihozlar hamda innovatsion texnologiyalarni qo'llab faoliyat yuritayotgan ishlab chiqarish korxona va taskhilotlari, olyi ta'ilim muassasalarini, iqtisodiyot tarmoqlari, ilmiy-tadqiqot va loyha-konstruktoriq muassasalarida olib bortiladi.

Dasturning axborot-metodik ta'minoti

Modullarini o'qitish jarayonida ishlab chiqilgan o'quv-metodik materiallar, tegishli soha bo'yicha ilmiy jurnallar, Internet resurslari, multimedia mabsulotlari va boshqa elektron va qog'oz variantdagi manbaalardan foydalaniлади.

ADABIYOTLAR

I. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining asarlari

- Mirziyoyev SH.M. Buyuk kelajagimizni mard va oljanob xalqimiz bilan birga quramiz. – T.: “O'zbekiston”, 2017. – 488 b.
- Mirziyoyev SH.M. Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taranim. 1-jild. – T.: “O'zbekiston”, 2017. – 592 b.
- Mirziyoyev SH.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng olyi bahodir. 2-jild. T.: “O'zbekiston”, 2018. – 507 b.
- Mirziyoyev SH.M. Niyati ulug' xalqning ishi ham ulug', hayoti yorug' va kelajagi farovon bo'jadi. 3-jild. – T.: “O'zbekiston”, 2019. – 400 b.
- Mirziyoyev SH.M. Milliy tiklanishdan – milliy yuksalish sari. 4-jild. – T.: “O'zbekiston”, 2020. – 400 b.

II. Normativ-huquqiy hujjatlar

- O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. – T.: O'zbekiston, 2023.
- O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrda qabul qilingan “Ta'ilim to'g'risida”gi Qonuni.
- O'zbekiston Respublikasining “Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida”gi Qonuni.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015-yil 12-iyundagi “Olyi ta'ilim muassasalarining rahbar va pedagog kadrlarining uzluksiz malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish to'g'risida”gi PF-4732-soni Farmoni.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 27-maydag'i “O'zbekiston Respublikasida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi PF-5729-soni Farmoni.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 27-avgustdag'i “Olyi ta'ilim muassasalarini rahbar va pedagog kadrlarining uzluksiz malakasini oshirish tizimini joriy etish to'g'risida”gi PF-5789-soni Farmoni.
- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Makhkamasining 2019-yil 23 sentabrdaq“Olyi ta'ilim muassasalarini rahbar va pedagog kadrlarining malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida”gi 797-soni Farori.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktabrdagi “O'zbekiston Respublikasi olyi ta'ilim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida”gi PF-5847-sonli Farmoni.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi “2022-2026-yillarga mo'ljalangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida”gi PF-60-soni Farmoni.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 25-yanvardagi “Respublika ijro etuvchi hokimiyat organlari faoliyatini samaraliyo'iga qo'yishga doir birinchni navbatdagi tashkiliy chora-tadbirlar to'g'risida”gi PF-14-soni Farmoni.

III. Maxsus adabiyotlar

- Olyi ta'ilimning moyoriy — huquqiy xujjatlari to'plami. -T., 2013.

2. O'rinnov V. O'zbekiston Respublikasi olyi ta'lum muassasalarida ECTS kredit-modul tizimi: asosiy tushunchalar va qoidalar. O'quv qo'llanma. Nyu Bransvik Universiteti, 2020.
3. The European Higher Education Area. — Joint Declaration of the Ministers of Education. — Bologna, 1999, 19 June.
4. Shaping our Own Future in the European Higher Education Area // Convention of European Higher Education Institutions. — Salamanca, 2001, 29-30 march.
5. Virtualnaya realnost' kak novaya issledovatel'skaya i obrazovatel'naya sreda. Serfuz. D.n. i. dr. // JURNAL Nauchno-analiticheskiy journal "Vestnik Sankt-Peterburgskogo universita Gosudarstvennoy protivopojarnoy sluzhi MCHS Rossii", 2015. — s.185-197.
6. Ibraymov A.YE. Masofaviy o'qitishning didaktik tizimi. Metodik qo'llanma. — T.: "Lesson press", 2020. -112 b.
7. Ignatova N. Y. Obrazovaniye v sifrovuyu epoxu: monografiya. M-v o obrazovanii i nauki RF.- Nijniy Tagil: NTI (filial) UrFU, 2017. — 128 s. http://elar.urfu.ru/bitstream/10995/54216/1/978-5-9544-0083-0_2017.pdf
8. Kiryakova A.V., Olixovaya T.A., Mixaylova N.V., Zaporojko V.V. Internet-texnologii na baze LMS Moodle v kompetentnostno-oriyentirovannom obrazovanii: uchebno-metodicheskoye posobiye / A.V. Kiryakova, T.A. Olixovaya, N.V. Mixaylova, V.V. Zaporojko; Orenburgskiy gos. un-t. — Orenburg: OGU, 2011. — 116 s.
9. Korononyuk A.YE. Oblachniye vichisleniya. — Kiyev, 2018. — 621 s.
- 10.Oliy ta'lum tizimini raqamli avlodga moshashirish konsepsiysi. Yevropa Ittifoqi Erasmus+ dashturining ko'magida. https://hiedtec.ucs.uni-ruse.bg/pimages/34/3_UZBEKISTAN-CONCEPT-UZ.pdf
- 11.Emelyanova O. A. Ta'linda bulutli texnologiyalardan foydalanish // Yosh olim. — 2014. — № 3. — S. 907-909.
- 12.Moodle LMS tizimida masofaviy kurslar yaratish. O'quv-uslubiy qo'llanma. — T.: Toshkent farmatsievika instituti, 2017.
- 13.Tendensi i razvitiya visshego obrazovaniya v mire i v Rossi. Analiticheskiy doklad-daydjest. — M., 2021.- 198 s.
- 14.A.S. Zikriyoyev. Dunyo universitetlari reytingidagi tadqiqotchi olimlar orasida o'zingizni kashif qiling. -T.: Navro'z,2020. ISBN:9789942659285
- 15.Sherzod Mustafakulov, Aziz Zikriyoev, Dilnoza Allanazarova, Tokhir Khasanov, Sokhibmalik Khomidov. Explore Yourself Among World – Class Researchers. Grand OLEDitor, Tashkent 2019, ISBN: 8175 25766-0.
- 16.Ackoff, Russell L., Scientific Method, New York: John Wiley & Sons, 1962.

- 17.Barzun, Jacques & Graff, F. (1990). The Modern Researcher, Harcourt, Brace Publication: New York.
- 18.Muslimov N.A va boshqalar. Innovatsion ta'lim texnologiyalari. O'quv metodik qo'llanma. — T.: "Sano-standart", 2015. — 208 b.
- 19.Muslimov N.A va boshqalar. Pedagogik kompetentlik va kreativ asoslari. O'quv-metodik qo'llanma. — T.: "Sano-standart", 2015. — 120 b.
- 20.Pecherkina, A. A. Razvitiye professionalnoy kompetentnosti pedagoga: teoriya i praktika [Tekst] : monografiya / A. A. Pecherkina, E. E. Simanyuk, YE. L. Umnikova : Ural. gos. ped. un-t. — Yekaterinburg : [bi.], 2011. — 233 s.
- 21.O.S. Frolova. Formirovaniye innovatsionnoy kompetensii pedagoga v protsesse vnutrishkohnogo povisheniya kvalifikatsii. Diss.k.p.n. Voronej 2018.
- 22.Kompetentniy pedagoqa XXI veka [Elektronnyy resurs]: sb. materialov resp. konferencii (Minsk, 25 noyab. 2021 g.) / M-vo obrazovaniya Resp. Belarus, GUO "Akad. poslediplom. obrazovaniya", OO "Belorus. ped. o-vo". — Minsk: APO, 2021.
- 23.Ishmuhamedov R.J., M.Mirsoliyeva. O'quv jarayonida innovation ta'lim texnologiyalari. — T.: "Fan va texnologiya", 2017, 60 b.
- 24.Ishmuhamedov R, Mirsoliyeva M, Akramov A. Rahbarining innovation faoliyat. — T.: "Fan va texnologiyalar", 2019.- 68 b.
- 25.Kodjasiprova G.M. Pedagogika v sxemax, tablitsax i opornix konspektax/ -M.:Ayris-press, 2016.
- 26.Natanzon E. Sh. Priyemi pedagogicheskogo vozdeystviya. — M, 2012. — 202 s.
- 27.Sergeyev I.S. Osnovi pedagogicheskoy deyatelnosti: Uchebnoye posobiye. — SPb.: Piter, 2014.
- 28.Steve Taylor "Destination" Vocabulary and grammar", Macmillan 2010.
- 29.Asekretov O.K., Borisov B.A., Bugakova N.Y. i dr. Sovremennyye obrazovatel'niye texnologii: pedagogika i psixologiya: monografiya. — Novosibirsk: Izdatelstvo SRNS, 2015. — 318 s. http://science.vvsu.ru/files/5040BC65-273B-44BB-98C4-CB5092BE4460.pdf
- 30.Barkov S. A., Zubkov V.I. Sotsiologiya organizatsiy. M.: YURAYT, 2018.
- 31.Barkov S.A. Organizatsiya i rinos: protivoborsto ili soglasiy? M.: Izd-vo Moskovskogo universita, 2008.
- 32.Belogurov A.Y. Modernizatsiya protessa podgotovki pedagoga v kontekste innovatsionnogo razvitiya obshchestva: Monografiya. — M.: MAKS Press, 2016. — 116 s.ISBN 978-5-317-05412-0.
- 33.Bols N. Azbuka media. / Per. s nem. L.Jonin, A.Chernix. — M.: Yevropa, 2011. — 136 s. http://en.bookfi.net/book/1405627

34. Giddens E., Sutton F. Osnovniye ponyatiya v sotsiologii. — M.: Izd. dom Visshey shkoli ekonomiki, 2018.
35. Gulobod Qudratullo qizi, R.Ishmuhamedov, M.Normuhammedova. An'anaviy va noan'anaviy ta'lim. — Samarqand: "Imom Buxoriy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi" nashriyoti, 2019. 312 b.
36. Ibraymov A.YE. Masofaviy o'qitishning didaktik tizimi. metodik qo'llanna/tuzuvchi. A.YE. Ibraymov. — Toshkent: "Lesson press", 2020. 112 bet.
37. Ignatova N. Y. Obrazovaniye v sifrovyyu epoxu: monografiya. M-vo obrazovaniya i nauki RF. — Nijniy Tagil: NTU (filial) UrFU, 2017. — 128 s. http://elar.urfu.ru/bitstream/10995/54216/1/978-5-9544-0083-0_2017.pdf
38. Yoas X., Knebel V. Sotsialnaya teoriya: 20 vydniy leksiy. — SPb.: Aleteyya, 2015. <https://search.rsl.ru/ru/record/01007580496>
39. Istoryya sotsiologii (XIX – seredina XX veka). — M.: INFRA-M, 2004. <https://search.rsl.ru/ru/record/01002465303>
40. Ishmuhamedov R.J., M.Mirsolyeva. O'quv jarayonida innovatsion ta'lim texnologiyalari. — T.: "Fan va texnologiya", 2014. 60 b.
41. Kastels M. Vlast kommunikatsii: ucheb. posobiye / M. Kastels; per. s angl. N. M. Tilevich; pod nauch. red. A. I. Chernix; Nats. issled. un-t "Vissheyay shkola ekonomiki". — M.: Izd. dom Visshey shkoli ekonomiki, 2016. — 564 s. <https://yadi.sk/d/UC0SszNlk3Mj7qk>
42. Kimelev Y.A., Polyakova N.L. Modern i protsess individualizatsii: istoricheskiye sudbi individu moderna. — M.: ITTS
43. Kolomiyets V. P. Sotsiologiya massovoy kommunikatsii v obshchestve kommunikatsionnogo izobiliya // Sotsiologicheskiye issledovaniya. 2017. №6. S.3-14. http://www.istras.ru/index.php?page_id=2624&jid=6721&jn=socius
44. Konetskaya V.P. Sotsiologiya kommunikatsii / V.P. Konetskaya. — M.: Mejdunarodniy universitet biznesa i upravleniya, 1997. — 304 s.
45. Muslimov N.A. va boshqalar. Innovatsion ta'lim texnologiyalari. O'quv metodik qo'llanna. — T.: "Sano-standart", 2015. — 208 b.
46. Nazarov M.M. Massovaya kommunikatsiya i obshhestvo. Vvedeniye v teoriyu i issledovaniya / M.M. Nazarov. — M.: Librokom, 2014. — 354 s.

IV. Elektron ta'lim resurslari

1. www.edu.uz.
2. www.aci.uz.
3. www.ictcouncil.gov.uz.
4. www.lib.bimm.uz
5. www.Ziyonet.Uz
6. www.scienceedirect.com
7. www.acs.org
8. www.nature.com
9. <http://www.kornienko-ev.ru/BCYD/index.html>

"ISHLAB CHIQLUGAN":

Kadrlarni malakasini oshinish va qayta tayyorlash bo'limi boshlig'i
F. T. Esanboboyev
2023-y.

M.O.

Oly ta'lum fizimi pedagog va rafsatkar kadrлam qiziqeruvchasi va ularning malakasini oshivishni ushlash etish Bosh ilmiy mafollik markaziga
Direktor T.T. Shovmardonov
2023-y.

M.O.

Direktor O.G. Tilarov
2023-y.

M.O.

Direktor O.G. Tilarov
2023-y.

M.O.